

Sygn. akt VI GC 188/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) C. S. Sp. J. w R.

przeciwko : (...) Sp. z o.o. w L.

o zapłatę

I. odmówić odrzucenia pozwu,

II. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w L. na rzecz powoda (...) C. i S. Sp. J. w R. kwotę 83.417,53 zł (słownie: osiemdziesiąt trzy tysiące czterysta siedemnaście złotych pięćdziesiąt trzy grosze) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 3.275,97 zł od dnia 29 maja 2012 r. do dnia zapłaty,
- 5.379,61 zł od dnia 30 maja 2012 r. do dnia zapłaty,
- 12.078,87 zł od dnia 19 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty,
- 7.995,73 zł od dnia 29 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty,
- 2.829,00 zł od dnia 06 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,
- 4.473,24 zł od dnia 17 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,
- 5.652,70 zł od dnia 25 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,
- 9.801,06 zł od dnia 31 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,
- 5.628,48 zł od dnia 17 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty,
- 13.240,84 zł od dnia 21 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty,
- 9.193,08 zł od dnia 28 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty,
- 738,00 zł od dnia 30 października 2012 r. do dnia zapłaty,
- 3.130,95 zł od dnia 10 maja 2013 r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.788,00 zł (słownie: siedem tysięcy siedemset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 188/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 września 2013r.

Powód (...) Spółka jawna w R. wniósł pozew przeciwko (...) Sp. z o.o. w L. o zapłatę kwoty 83.417,53 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i terminów szczegółowo tam wskazanych.

W uzasadnieniu powyższego podał ,że zawierał z pozwanym umowy o świadczenie usług transportowych w ramach stałej współpracy , które powód wykonał w całości . Po ich wykonaniu powód wystawił faktury VAT , które pozwany odebrał bez żadnych zastrzeżeń ; jednocześnie nie składał żadnych reklamacji do dnia wniesienia niniejszego pozwu.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k- 153-156) wniósł o odrzucenie pozwu z uwagi na czasową niedopuszczalność drogi sądowej , kwestionując fakt otrzymania wezwania do zapłaty i brak upływu terminu o jakim mówi art. 75 ust 2 prawa przewozowego; skierowania sprawy do mediacji ; a następnie o jego oddalenie z uwagi na jego przedwczesność jak i bezzasadność . W ocenie pozwanego pozwany nie udokumentował ,że usługi transportowe wykonał i wykonał właściwie i w związku z tym zgłosił zarzut potrącenia kwoty 83.418,00 zł na którą składają wierzitelności z tytułu obniżenia należności , odszkodowania i zwrot nienależnych świadczeń.

Powód w odpowiedzi na powyższe w piśmie procesowym z dnia 26.06.2013r (k- 170 -178) podtrzymał swoje dotychczasowe żądanie ; nie wyraził zgodę na mediację . Podniósł ,że wielokrotnie wzywał pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności pozwanego i on składał liczne obietnice ich uregulowania; reprezentant pozwanej spółki m. in. w osobie A. P. potwierdzał salda i uznawał roszczenia powoda czemu dowodem jest ugoda pozasądowa z dnia 4.06,2013r , które zdaniem powoda stanowi uznanie jego roszczenia w całości .

W dalszej kolejności podał ,że wszystkie przewozy były wykonywane w oparciu o przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów zwaną dalej CMR art. 75 ust 1 Prawa przewozowego nie wymaga reklamacji czy wezwania do zapłaty , aby skutecznie dochodzić roszczenia przed sądem; powód w tym zakresie powołał wyrok SN z dnia 5.12.2003r, IV CK 264/02.

Pozwany nie występował wobec powoda z jakimikolwiek reklamacjami.

Poza tym pozwany nie precyzuje , które konkretnie przewozy kwestionuje i w jakim zakresie . Ponadto powód dysponuje polisą ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej do kwoty 300.000,00 EURO i roszczenia odszkodowawcze pozwanego byłby zabezpieczone ; lecz takich roszczeń pozwany nigdy nie zgłaszał.

W dalszej kolejności powód stwierdził w oparciu o treść art. 30 i 32 CMR pozwany nie dotrzymał terminów w zakresie reklamacji .

W tych okolicznościach zgłoszony zarzut potrącenia i podniesione dowody

z zeznań świadków na jego poparcie są zupełnie abstrakcyjne .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód (...) Spółka jawna w R. i pozwany (...) Sp. z o.o. w L. są przedsiębiorcami

(dowód : odpis KRS powoda k- 13-15, pozwanego k- 16-18).

Powód i pozwany pozostawali w stałej współpracy gospodarczej; powód wykonywał na rzecz pozwanego w jej ramach usługi transportowe.

W dniu 30.12.2003r strony zawarły na czas nieokreślony umowę o świadczenie usług reklamowych przez powoda jako przewoźnika na rzecz pozwanego (dowód: umowa z dnia 30.12.2003r k- 127-128).

W dniu 31.05.2007r pracownik pozwanego J. B. wystosował do powoda e-maila w którym informował ,że wskutek niewłaściwie dopełnionej procedury w zakresie oclenia towarów przez kierowcę powoda pozwany poniósł dodatkowe koszty i obciąża nimi powoda (k-216).

W dniu 5.10.2010r w/w pracownik pozwanego napisał e-maila do powoda dotyczącego reklamacji palet przywiezionych przez powoda do Holandii (k- 213); zaś w dniu 9.11.2011r wysłał e-maila dotyczącego reklamacji przewożonego do Holandii przez powoda towaru z wezwaniem do ustosunkowania się przez powoda do powyższego (k-214).

W dniu 16.11.2011r pracownik pozwanego skierował e-maila do pracownika powoda składając zastrzeżenia co nieterminowemu podstawieniu auta przez powoda (k- 210).

Powód wykonywał w okresie od lutego 2012r do lipca 2012r na zlecenie pozwanego międzynarodowe przewozy towarów. Po ich wykonaniu wystawiał faktury VAT, które pozwany przyjmował bez żadnych zastrzeżeń. Co wykonanych w tym okresie przewozów pozwany nie składał żadnych reklamacji i częściowo regulował należności za wykonane przewozy (dowód: faktury VAT k-19-20, 28,31 -32, 38-39,47, 54-56,58, 61-65, 69, 71-72,76-79, 82 -83,89 -90,93-94,101-102, 111,113,117,119,121-123, 125,międzynarodowe listy przewozowe k- 21,29,33,40-43,48-49, 57,59 ,66,70, 73-75,79,84-85,91,95-96,103-105,112, I. k- 22-25,30, 34 ,36, 44-46, 50-54 ,67-68 , 75, 80, 86-87,92,98-99,106-109,listy załadunkowe k-116, potwierdzenia dostaw k- 26 -27,37,81,88,97, specyfikacje k-60, e- maile k- 100, 110,129-141, dowody wpłat k- 118,120, 124,126,zeznania powoda k- 269-270, częściowo pozwanego k- 270, świadków : J. B. k- 269v, G. B. k- 270,W. S. k- 270).

W dniu 16.05.2012r powód skierował do pozwanego pismo informujące , iż z tym dniem zlecenia transportowe od pozwanego i firmy (...) będą przez powoda realizowane po wpłaceniu kwoty 10.000,00 zł przed każdym zamówieniem (k- 147-148).

W dniu 12.11.2012r J. B. (2) pracownik pozwanego wystosował do pozwanego e-maila w którym zarzucał powodowi nieterminową dostawę towaru i ponoszenia konsekwencji z tego tytułu w postaci kar umownych; zarzucił również, że nie był to odosobniony przypadek (k- 212). Powód w e-mailu z dnia 12.11.2012r skierowanym do pozwanego wskazał ,że nieterminowe dostawy są związane z ciągłymi zmianami terminów przez pozwanego w zakresie załadunku, w niektórych przypadkach przesuwane są nawet kilkakrotnie (k- 222, zapiski powoda w zakresie zmian terminów przez pozwanego dotyczących załadunku k- 223). W dniu 21.11.2012r (k- 211) pracownik pozwanego skierował do pracownika powoda e-maila w którym zarzucał powodowi brak podstawienia w terminie pojazdów.

Pracownik pozwanego J. B. w dniu 3.12.2012r wystosował do powoda e-maila w którym przekłada termin załadunku pojazdu powoda (k- 224). Powód w dniu 5.04.2013r skierował do pozwanego pisemne wezwanie do zapłaty kwoty 100.667,82 zł wskazując konkretne faktury , których pozwany nie zapłacił (k- 144-145, wraz z dowodem jego doręczenia pozwanemu k- 146).

W dniu 17.04.2013r powód wezwał pozwanego o uiszczenie kwoty w wysokości 80.286,58 zł w zakresie należności głównej i 7.752,01 tytułem odsetek (k- 142-143). Również w dniu 17.04.2013r powód wystawił saldo na ten dzień opiewające na kwotę należności w wysokości 80.286,58 zł (k- 114) oraz notę odsetkową na kwotę 3.130,95 zł(k- 115).

W dniu 4.06.2013r pozwany zaproponował powodowi zawarcie ugody pozasądowej w zakresie niezapłaconych dotychczas należności (k- 180-184).

Sąd dał wiarę wszystkim dowodom w postaci dokumentów przedstawionych przez obie strony, albowiem nie były one kwestionowane w swej treści, a ponadto w sposób logiczny i spójny pozwoliły na dokonanie ustaleń faktycznych. Podobnie należy ocenić zeznania w/w świadków i obu stron, choć co świadków wyżej powołanych należy mieć na uwadze, że byli to pracownicy pozwanej spółki i dowód z ich zeznań został powołany celem wykazania istnienia wiarygodności zgłoszonej do potrącenia, co Sąd miał na uwadze przy ich uwzględnianiu w całokształcie okoliczności niniejszej sprawy i pozostałym materiale dowodowym; o czym szczegółowo Sąd odniesie się poniżej.

Sąd pominął dowód z dokumentu zawnioskowanego przez pozwanego na rozprawie w dniu 18.09.2013r (k-241) jako spóźniony po myśli art. 503 par 1 kpc zdanie drugie, albowiem z jego treści wynikało, że mógł być przedstawiony w sprzeczności od nakazu zapłaty, a pozwany nie wykazał w sposób przekonywujący, że nie mógł go wcześniej powołać.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o skierowanie sprawy do mediacji po myśli art.183¹ par 4 kpc z uwagi na brak zgody obu stron w tym względzie.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Bezsporny w sprawie był fakt zawarcia między stronami umów o świadczenie międzynarodowych usług transportowych.

Kwestią sporną było czy w/w umowa była przez powoda wykonywana należycie.

Oceniając powyższe należy wyjść od tego, że powód dochodził niniejszym pozwem zapłaty za wykonanie konkretnych usług transportowych.

Ponadto Sąd Okręgowy rozpoznając niniejsze powództwo uznał, że w sprawie znajdzie zastosowanie Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzona w G. dnia 19 maja 1956 (Dz.U. z 1962 r., nr 49, poz. 238, z późn. zm.).

Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 1 CMR przedmiotową konwencję stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Mając na uwadze treść powyższego przepisu należy stwierdzić, że z uwagi na międzynarodowy charakter wykonywanego przez powoda odpłatnego przewozu towarów, co w toku procesu było bezsporne, w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy w/w Konwencji, w tym uregulowania ujęte w art. 3 i 31.

W ocenie Sądu zgodnie z treścią art. 31 CMR w wszystkich sporach, które wynikają z przewozów podlegających niniejszej Konwencji powód może wnosić sprawę do sądów umawiających się krajów, określonych przez strony w drodze wspólnego porozumienia, a ponadto do sądów kraju, na którego obszarze: a) pozwany ma stałe miejsce zamieszkania, główną siedzibę lub filię, albo agencję, za której pośrednictwem zawarto umowę o przewóz, albo znajduje się miejsce przyjęcia towaru do przewozu lub miejsce jego dostawy i nie może wnosić sprawy do innych sądów. Należy w tym miejscu podnieść, że strony o których mowa w art. 31 CMR są to strony sporu, a nie strony przewozu. W braku porozumienia prorogacyjne powództwo może być wytoczone przed sąd jednego z państw określonych w art. 31 ust1 lit. a lub b.

Mając na uwadze i oceniając powyższy zarzut pozwanego należy wskazać, że przedstawione przez pozwanego dowody w postaci e-maili i zeznań w/w świadków nie wykazały, że te konkretne usługi transportowe powód wykonał nie należycie i wynagrodzenie z tego powodu jest mu nienależne. Po pierwsze treść części e-maili dotyczy okresu wcześniejszego tj. roku 2007 i 2011r, zaś te z 2012r okresu późniejszego (k-210-217). Również z zeznań świadków nie można w sposób jednoznaczny i budzący wątpliwości przyjąć, że pozwany skutecznie z zachowaniem terminów i

warunków wynikających z art. 17 - 25 i art. 30,32 CMR składał reklamacje lub inne roszczenia wobec powoda dotyczące przewozów objętych niniejszym pozwem.

Kolejnym zarzutem była ocena podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia. Przechodząc do niniejszego należy podnieść na wstępie, że prawo polskie nie stawia wymagania, by wierzytelność przedstawiana do potrącenia była pewna; zarzut potrącenia może więc dotyczyć wierzytelności, której istnienie i wysokość są wątpliwe. (por. wyrok SN z dnia 18.12.1973r, III CRN 272/ 73, OSN 1974, nr 10, poz. 177, wyrok SN z dnia 25.06.1997r, III CKN 116/97, nr 1997, nr 11, poz. 184, M. Pyziak - Szafnicka, Potrącenie w prawie cywilnym, Wyd. Zakamycze 2002r, str. 215-218).

Należy również zaznaczyć, że skoro powód w toku procesu zaprzeczył istnieniu wierzytelności pozwanego przedstawionej do potrącenia, kwestionując ją w całości, ciężar udowodnienia istnienia spornych wierzytelności zgodnie z art. 6 kc przeszedł na pozwanego.

W tym miejscu należy przytoczyć pogląd SN wyrażony w wyroku z dnia 18.04.2000r, (sygn. III CKN 720/ 98, LEX 51368), że zarzut potrącenia jest formą dochodzenia roszczeń zrównaną w skutkach z powództwem. Podlega zatem wymogom stawianym wobec pozwu co do określenia żądania, przytoczenia okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie oraz wskazania dowodów. W szczególności zgłaszający zarzut potrącenia w procesie ma obowiązek określić swoją wierzytelność, wykazać jej istnienie i w kategorięczny sposób wyrazić wolę potrącenia w celu wzajemnego umorzenia skonkretyzowanych wierzytelności. Do wywołania skutku potrącenia nieodzowne jest skonkretyzowanie wierzytelności potrącającego, a więc m. in. określenie kwoty pieniężnej, w jakiej ta wierzytelność się wyraża. Udowodnienie istnienia wierzytelności bez jej dostatecznego zindywidualizowania w ogóle nie wchodzi w rachubę (podobnie wyrok SN z dnia 6.10.2006r, sygn. akt V CSK 198/06).

W niniejszej sprawie pozwany zgłaszając zarzut potrącenia w zakresie wierzytelności obejmujących m.in. obniżenie należności czy też zwrotu nienależnych świadczeń nie doprecyzował z jakich uprawnień chce skorzystać, domagając się tych należności od powoda, ani jakich konkretnie umów przewozu one dotyczą. Podobnie należało ocenić zgłoszoną do potrącenia wierzytelność dotyczącą odszkodowania. Zdaniem Sądu pozwany nie udowodnił w tym zakresie ani szkody, ani jej wysokości, ani związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą. Zgłaszając procesowy zarzut potrącenia pozwany powinien przede wszystkim umożliwić Sądowi zbadanie czy wierzytelność przedstawiona do potrącenia rzeczywiście istnieje.

Do potrącenia bowiem można zgłosić tylko wierzytelność skonkretyzowaną i realną. Pozwany zgłaszając do potrącenia wierzytelność z tytułu odszkodowania, obniżenia wynagrodzenia, zwrotu świadczenia nienależnego na której łączną kwotę składają się poszczególne wierzytelności wynikające z różnych umów o świadczenie usług transportowych powinien każdą wierzytelność skonkretyzować kwotowo, przedstawić okoliczności faktyczne będące ich podstawą i wskazać dowody na istnienie tak określonej wierzytelności (podobnie SN w wyroku z dnia 16.04.2009r, sygn. akt I CSK 487/08). Jak już podniesiono skoro pozwany nie określił w taki sposób zgłoszonych do potrącenia wierzytelności - zgłoszone przez niego dowody z zeznań świadków zawnioskowanych w sprzeciwie od nakazu w zapłaty w pkt.7 i 8 należało ocenić jako mało użyteczne w niniejszej sprawie biorąc pod uwagę treść art. 227 kpc i z tych też powodów Sąd oddalił te dowody (k- 268v); Sąd miał tu również na uwadze, iż wnioski dowodowe w tym zakresie były zbyt ogólne; W ocenie Sądu w świetle powyższych okoliczności przy takim przedstawieniu przez pozwanego wierzytelności zgłoszonych do potrącenia dowody z zeznań wszystkich świadków (w tym przesłuchanych przez Sąd w toku niniejszego postępowania) zawnioskowanych przez pozwanego należało ocenić jako mało przydatne dla rozstrzygnięcia w zakresie istnienia wierzytelności przedstawionych do potrącenia.

Powyższe czyni zarzut potrącenia pozwanego w świetle w/w przepisów oraz art. 498 § 1 kc i art.6 kc niezasadnym.

Wobec powyższych rozważań Sąd Okręgowy uznał, iż powództwo zasługuje na uwzględnienie na podstawie art. 1,4 CMR w zw. z art. 1 ust 3 prawa przewozowego oraz art. 774 kc i art. 353¹ kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc, 99 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc.

Zarządzenie:

1. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.
2. (...) dni.